Klub deseterice največjih v Šiški

Kako smo prišli do deset največjih delovnih organizacij v naši občini

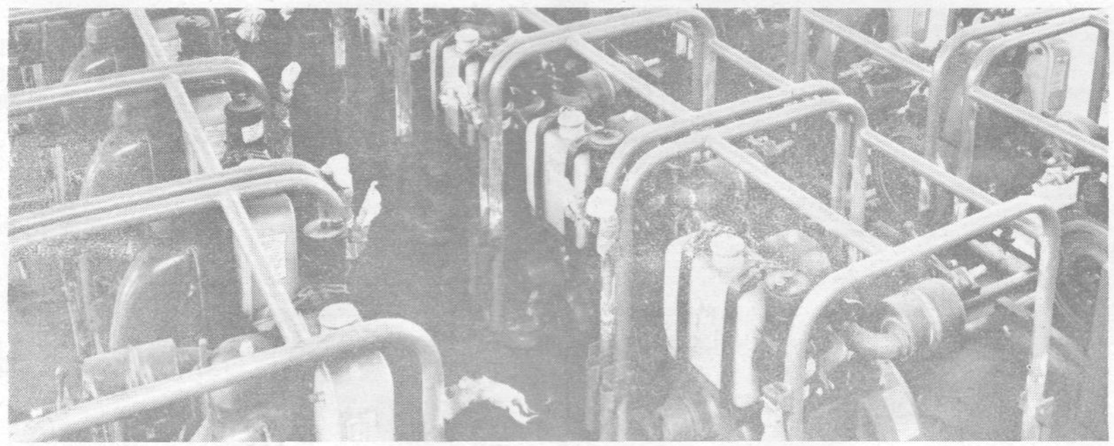

JAVNA TRIBUNA bo od te številke naprej objavljala na teh straneh sestavke o našem občinskem in našem mestnem gospodarstvu. Namen teh sestavkov je predvsem, da omogočijo bralcu vpogled v strukturo, poslovanje in problematiko, s katerimi se srečuje gospodarstvo kot celota in vsaka posamezna delovna organizacija. Kajpak ti naši sestavki ne bodo navadni članki, ampak želimo doseči nekaj več. S primerjavo posameznih podatkov želimo namreč izbrati po deset najboljših in na podlagi njihovih kazalcev pokazati, kakšno je gospodarstvo v danem trenutku. Tokrat se bomo ukvarjali z deseterico največjih v naši občini ne glede na to, ali so v industriji ali drugih gospodarskih panogah.

• Gospodarstvo naše občine že dalj časa nosi etiketo, zaradi katere se mu ni treba sramovati. Zanj namreč pravijo, da je dobro gospodarstvo. To je vsekakor točno. Toda ob tej etiketi je pogosto mogoče najti še tiste druge, o katerih se ne govori. To pa so etikete, na katerih nič ne piše, vendar se iz njih marsikaj da razbrati, da je ta in ta organizacija v težkem stanju. O teh etiketah se ne govori. Raje jih spravimo v »zadnji žep«. To je tudi logično.

No, o teh drugih etiketah ne želimo govoriti. Vsaj na tem mestu ne in tudi ne zdaj. Nasprotno, naš namen je, da najdemo na tem mestu deset najboljših in največjih, in to po metodi, ki omogoča vsakomur, da z nami ocenjuje in razvršča.

Zatorej — na delo!

Celotni dohodek

• Prvo merilo naj bo **celotni dohodek.**

To merilo smo izbrali za najpomembnejše, ker prikazuje globalni uspeh.

Kakšno je stanje v tej zvezi? Po podatkih, ki smo jih dobili iz občinske skupščine, bi bila tabela takale:

	din
1. Slovenijaavto	707,897.026
2. Litostroj	527,530.944
3. Slovenijavino (centrala)	432,751.584
4. Lek	302,584.194
5. Viator	289,211.250
6. Cosmos	245,155.113
7. TDT	169,245.981
8. Color	141,285.596
9. Donit	141,181.402
10. Avtomontaža	117,354.959

Na 11. mestu je Pivovarna Union 115,650.791 in na 12. mestu Tiki 109,871.927 dinarjev celotnega dohodka.

• Če damo za prvo mesto deset točk, za vsako mesto nižje pa po točko manj, potem dobimo po »prvi disciplini« naslednji vrstni red:

	točk
1. Slovenijaavto	**10**
2. Litrostroj	**9**
3. Slovenijavino	**8**
4. Lek	**7**
5. Viator	**6**
6. Cosmos	**5**
7. TDT	**4**
8. Color	**3**
9. Donit	**2**
10. Avtomontaža	**1**

Dohodek

• Pojdimo zdaj k naslednji »disciplini«, k dohodku.

Vrstni red po dohodku je takle:

	din
1. Lek	124,375.771
2. Litostroj	115,878.837
3. Slovenijavino	109,765.581
4. Viator	107,199.878
5. TDT	56,958.098
6. Avtomontaža	50,313.947
7. Pivovarna Union	45,927.507
8. Donit	43,241.514
9. Slovenijaavto	37,146.260
10. Tiki	30,485.586

Na 11. mestu je Color z 28,011.697 in na 12. mestu Cosmos z 19,606.756 dinarji dohodka.

• Po tej disciplini se je izoblikoval naslednji vrstni red:

	točk
1. Litostroj	**18**
2. Lek	**17**
3. Slovenijavino	**16**
4. Viator	**13**
5. Slovenijaavto	**11**
6. TDT	**10**
7. Avtomontaža	**6**
8.—9. Donit	**5**
Cosmos	**5**
10. Pivovarna Union	**4**

• Zanimivo je, da je Slovenijaavto padel s prvega na peto mesto, vtem ko Cosmos po dohodku ni prišel med prvo deseterico, vendar je še naprej ostal med deseterico. Prav tako je zanimivo, da je prišla med deseterico Pivovarna Union in da je po drugi disciplini izrinila iz tega kluba Color iz Medvod.

• Komentar teh gibanj je, da ima trgovina velik promet, toda razmeroma majhen dohodek. Velika po dohodku so proizvodna podjetja. Tako je na primer Tiki po dohodku med deseterico, četudi je bil po skupnem dohodku na 12. mestu. Ta dva podatka vsekakor potiskata v ospredje količino. Toda prihodnji kazalci kot naše »discipline« bodo vrstni red precej spremenili.

Bruto skladi

Če vzamemo na primer bruto sklade, dobimo naslednjo tabelo:

	din
1. Lek	76,450.745
2. Slovenijavino	34,387.867
3. Pivovarna Union	29,087.789
4. Litostroj	21,633.018
5. Avtomontaža	19,320.612
6. TDT	16,985.963
7. Tiki	16,930.735
8. Donit	12,561.116
9. Viator	9,881.056
10. Slovenijaavto	9,685.701

• Kakor prikazuje tabela, so nastale velike spremembe. Samo Lek je obdržal čelni položaj, vsi drugi pa so se dobro premešali. Poglejmo zato, kakšen je skupni vrstni red po tej »disciplini«:

	točk
1. Lek	**27**
2.—3. Litostroj	**25**
Slovenijavino	**25**
4.—5. TDT	**15**
Viator	**15**
6.—8. Pivovarna Union	**12**
Slovenijaavto	**12**
9. Donit	**9**
10.—11. Cosmos	**5**
Tiki	**5**

• Po tej »disciplini« je vodilno mesto slejkoprej v rokah Leka. Temu se ne smemo čuditi, saj je to podjetje imelo v klubu gospodarstvenikov naše občine že od nekdaj veliko vlogo. Prav tako ne preseneča žilav odpor Litostroja, ki je še kako visoko na lestvici in teži vsekakor za šampionskim naslovom. Kar preseneča, je dejstvo, da je tabela po tej disciplini razdeljena na tri dele. V prvem delu so »velikani«, ki so zares zbrali veliko točk in se predstavili kot kandidati za končno »zmago«. Njihov naskok je očiten, saj znaša razlika med njimi in drugo skupino celo 10 do 12 točk. Drugi del je zlata sredina, ki je uspela zbrati 12 do 15 točk in se hoče dokončno obdržati med deseterico največjih v občini. Spodnji, tretji del pa se bojuje za obstanek, saj ima komaj 5 ali 9 točk, to pa je premalo, da bi zanesljivo ostali med prvimi desetimi.

»Mnogoboj«

• Naslednja disciplina je pravzaprav mnogoboj. Tako bomo namesto ene tabele naredili tri, in sicer: koliko celotnega dohodka pride na zaposlenega, koliko dohodka in koliko skladov. Torej:

CELOTNI DOHODEK* NA ZAPOSLENEGA

1. Slovenijaavto	14,14
2. Cosmos	8,01
3. Color	3,10
4. Pivovarna Union	3,01
5. Lek	3,00
6. Tiki	2,81
7. Slovenijavino	2,12
8. Donit	1,80
9. Litostroj	1,65
10. TDT	1,51

DOHODEK NA ZAPOSLENEGA

1. Lek	1,24
2. Pivovarna Union	1,12
3. Slovenijaavto	0,94
4. Tiki	0,90
5. Cosmos	0,65
6. Avtomontaža	0,58
7. TDT	0,54
8. Color	0,53
9. Donit	0,51
10. Slovenijavino	0,50

* V milijonih dinarjev

SKLADOV NA ZAPOSLENEGA

1. Lek	0,760
2. Pivovarna Union	0,580
3. Tiki	0,480
4. Avtomontaža	0,210
5. Color	0,181
6. Slovenijaavto	0,180
7. TDT	0,155
8. Donit	0,130
9. Slovenijavino	0,110
10. Cosmos	0,091

• Po tem »mnogoboju« je tabela za nekatere prav porazna. Poglejmo:

	točk
1. Lek	**53**
2.—3. Pivovarna Union	**37**
Slovenijaavto	**37**
4. Slovenijavino	**32**
5. Litostroj	**27**
6. Tiki	**25**
7.—8. Avtomontaža	**24**
TDT	**24**
9. Cosmos	**21**
10. Color	**20**

• Če pogledamo na tabelo pred zadnjo disciplino, vidimo, da je prvo mesto z velikim naskokom že oddano Leku, ki je naslednji dvojici »pobegnil« za 16 točk. Sredina tabele je prav tako že oddana in spremembe lahko nastanejo le še v mestu. Zanimivo je, da imata dve podjetji, ki pred koncem nista mogli prodreti v tabelo, možnost, v zadnjem trenutku vendarle še koga izriniti iz deseterice in zasesti njegovo mesto. Bomo videli!

Zaposleni

• Zadnja disciplina je število zaposlenih. To je, če smemo tako reči, kraljica velikosti podjetja. Zato naredimo tabelo deseterice. Torej:

1. Litostroj	3.197
2. Viator	2.446
3. Slovenijavino	2.033
4. TDT	1.151
5. Lek	1.000
6. Avtomontaža	880
7. Donit	859
8. Slovenijaavto	492
9. Color	463
10. Pivovarna Union	372

• Tako, pri koncu smo. Sklepna tabela je takale:

	točk
1. Lek	**59**
2.—3. Slovenijavino	**40**
Slovenijaavto	**40**
4. Pivovarna Union	**38**
5. Litostroj	**37**
6. TDT	**31**
7. Avtomontaža	**29**
8. Tiki	**25**
9. Viator	**24**
10. Color	**22**

• Na enajstem in dvanajstem mestu sta z enakim številom točk — 21 — obstala Donit iz Medvod in Cosmos iz Ljubljane.

• Če pogledamo končno tabelo, dobimo vtis, da nam precej zvesto prikazuje stanje v našem gospodarstvu. Namreč: velika podjetja z velikim številom delavcev ustvarjajo velik skupni dohodek, toda žal veliko manjši dohodek in manj sredstev za sklade. Če bi tem podjetjem to uspelo popraviti, potem jim ne bo težko prodreti na prva mesta.

• Tabela tudi kaže, da dobijo največ točk tista podjetja, ki so srednje velika in ki so se na tržišču dobro uveljavila s svojim proizvodnim programom. Ta podjetja, kakor smo ugotovili, si prizadevajo obdržati korak med poslovnim uspehom in številom zaposlenih. Z drugimi besedami: v teh trenutkih in v sedanjih razmerah niti ne mislijo na tveganje, na kakšno večjo »avanturo«. To je najverjetneje tudi najbolje.

• Presenečenje je prav gotovo Tiki, ki v nekaterih naših disciplinah sploh ni prodrl med deseterico, pa je na koncu vseeno pristal na dobrem osmem mestu s kar lepim seštevkom točk. Veliki Litostroj, ki ima kar desetkrat več zaposlenih, je zbral samo 37 točk, in to v glavnem tam, kjer ni imel konkurence, to pa je celotni dohodek, dohodek in število zaposlenih.

• Ta pregled nikakor ne teži za tem, da bi bil uradni pregled deseterice največjih (ne pa tudi najboljših) v naši občini. Toda njihovi dosežki verjetno ne bodo minili brez odmeva tako pri bralcih kakor tudi pri zaposlenih v navedenih delovnih organizacijah.

V. K.

SKLEP

PRIČAKUJEMO, da bodo bralci v zvezi z našim pregledom še marsikaj ugotovili in nam to sporočili, da bi njihova spoznanja lahko tiskali v naslednji številki Javne tribune. Torej pomnite: naslednja številka Tribune bo redakcijsko pripravljena 15. aprila 1972. Vaše pripombe in predloge pričakujemo zato najpozneje do 14. aprila.

Sporočilo bralcem!

Pozivamo vse naše bralce, delovne organizacije, organizacije ZK, Socialistične zveze, mladino, družbene organizacije, samoupravne institucije, vodstva kolektivov, krajevne skupnosti in druge, da nam svoje predloge, sestavke in kritike pošljejo najpozneje do 14. aprila 1972, da bi lahko pravočasno pripravili naslednjo številko našega glasila za tisk.